

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.1.2011
COM(2011) 13 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

privind strategia tematică pentru prevenirea generării deșeurilor și reciclarea acestora

SEC(2011) 70 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

privind strategia tematică pentru prevenirea generării deșeurilor și reciclarea acestora

1. INTRODUCERE

Politica UE privind deșeurile contribuie la creșterea eficienței UE în ceea ce privește utilizarea resurselor și la reducerea impactului negativ asupra mediului și asupra sănătății pe întreaga durată a ciclului de viață a resurselor. Strategia tematică pentru prevenirea generării deșeurilor și reciclarea acestora („strategia”)¹, adoptată în 2005, stabilește un obiectiv pe termen lung pentru UE, acela de a deveni o societate care reciclează, urmărind evitarea generării de deșeurii și utilizând deșeurile drept resursă. În acest scop, strategia stabilește acțiuni-cheie în vederea modernizării cadrului juridic existent și a promovării prevenirii generării deșeurilor, a reutilizării și reciclării acestora, eliminarea deșeurilor fiind doar o ultimă soluție.

Prezenta comunicare analizează progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor strategiei și va constitui un material de referință pentru evaluarea celui de-al șaselea program de acțiune pentru mediu².

Aceasta este însoțită de un document de lucru al serviciilor care furnizează informații generale suplimentare privind acțiunile-cheie din secțiunea 2 și trimiteri detaliate la datele utilizate în secțiunea 3 și la actele legislative menționate mai jos. Include, de asemenea, un rezumat al principalelor concluzii rezultate în urma consultării părților interesate.

2. PROGRESE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE ACȚIUNILE-CHEIE ALE STRATEGIEI

Strategia identifică 7 acțiuni-cheie pentru atingerea obiectivelor sale. Prezenta secțiune evaluează progresele obținute în ceea ce privește realizarea acestor acțiuni.

Punerea în aplicare și asigurarea aplicării legislației UE în vigoare privind deșeurile

Din 2005, Comisia a inițiat acțiuni de sprijin în vederea îmbunătățirii punerii în aplicare și a asigurării aplicării la nivel național a acquis-ului UE în domeniul deșeurilor. Aceasta a organizat peste 60 de reuniuni și peste 40 de evenimente de sensibilizare și de schimb de informații în toate statele membre. Au fost publicate 5 orientări ale UE privind interpretarea și punerea în aplicare a conceptelor-cheie ale legislației din domeniul deșeurilor, pentru soluționarea diferendelor legate de probleme de interpretare.

Au fost efectuate în comun peste 10 000 de inspecții privind transferurile de deșeurii, în cooperare cu organismele de inspecție naționale, în care au fost implicate 22 de state membre și țări vecine și în urma cărora s-a constatat că aproximativ 19% din transferurile

---

¹ COM(2005) 666

² Decizia 1600/2002/CE.

transfrontaliere de deșuri încălcău legislația în domeniu. Prin politica de coeziune, s-a furnizat sprijin financiar pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor. Între 2005 și 2006, au fost cheltuiți aproximativ 4,1 miliarde de euro pentru a se facilita închiderea sau reabilitarea depozitelor de deșuri neautorizate, pentru dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor și sprijinirea colectării separate și a sistemelor de reciclare.

Un raport recent al Comisiei confirmă faptul că lipsa unei puneri în aplicare adecvate continuă să reprezinte cauza eșecurilor larg răspândite în ceea ce privește atingerea în practică a obiectivelor convenite de protecție a mediului și indică decalaje semnificative între statele membre. La sfârșitul anului 2009, deșeurile reprezentau, în medie, 20% din toate cazurile de încălcare a legislației în domeniul mediului.

Simplificare și modernizare

De la adoptarea strategiei, Comisia a întreprins o acțiune permanentă de îmbunătățire a raportului cost-eficacitate al legislației UE în domeniul deșeurilor, pentru a asigura baza unei creșteri economice durabile.

Regulamentul revizuit privind transferurile de deșuri³ a intrat în vigoare în 2007 și a consolidat și simplificat procedurile existente de control al transferurilor de deșuri și de îmbunătățire a cooperării dintre statele membre. Directivele privind deșeurile care provin din industria dioxidului de titan au fost incluse în noua Directivă privind emisiile industriale⁴, fapt care reduce cu 32 de milioane de euro sarcina administrativă la nivel UE pentru activitățile care intră în domeniul de aplicare al acesteia.

În 2008, Comisia a propus modernizarea și raționalizarea în continuare a directivelor privind deșeurile electronice (DEEE)⁵ și RoHS⁶), precum și asigurarea coerenței cu legislația mai recentă, cum ar fi Regulamentul REACH⁷ și Directiva-cadru privind deșeurile⁸, revizuită (WFD). Propunerea Comisiei privind cerințele de înregistrare în temeiul Directivei privind DEEE ar putea conduce la o reducere a sarcinii administrative de până la 66 de milioane de euro.

Directiva-cadru privind deșeurile a modernizat și simplificat și mai mult acquis-ul în domeniul deșeurilor. De exemplu, directivele privind deșeurile periculoase și uleiurile reziduale au fost încorporate în Directiva-cadru privind deșeurile, iar cerințele privind planurile naționale de gestionare a deșeurilor au fost raționalizate. Comisia va analiza în continuare posibilitatea îmbunătățirii coerenței acquis-ului UE în domeniul deșeurilor prin evaluări ex-post care urmează să fie lansate în 2011. În cele din urmă, au fost luate în considerare multe din recomandările Grupului la nivel înalt privind reducerea sarcinii administrative.

Introducerea conceptului de ciclu de viață în cadrul politicii privind deșeurile

Abordarea din perspectiva ciclului de viață analizează tipurile de impact asupra mediului având în vedere întregul ciclu de viață al unui produs, de la extracția resurselor, până în etapa

---

³ Regulamentul 1013/2006.

⁴ COM(2007) 843.

⁵ Directiva 2002/96/CE.

⁶ Directiva 2002/95/CE.

⁷ Regulamentul 1907/2006.

⁸ Directiva 2008/98/CE.

eliminării acestora. Conform ierarhiei deșeurilor, se acordă prioritate prevenirii generării de deșeuri, urmată de reutilizare, reciclare, recuperare, eliminarea deșeurilor fiind soluția ultimă. Cu toate acestea, întrucât diferitele metode de tratare a deșeurilor pot avea rezultate diferite în ceea ce privește mediul și sănătatea, statele membre pot să nu respecte ierarhia deșeurilor dacă acest lucru se justifică din punctul de vedere al abordării bazate pe ciclul de viață. Comisia va utiliza acest instrument la evaluarea planurilor naționale de gestionare a deșeurilor și va publica în 2011 un set de documente de orientare cu privire la modul de utilizare a acestui instrument în cadrul politicilor privind deșeurile.

Directiva-cadru privind deșeurile a modernizat, de asemenea, conceptul de „deșeu” pentru a încuraja abordarea din perspectiva ciclului de viață, clarificând, de exemplu, distincția dintre deșeuri și „produse secundare” și introducând „criteriile de încetare a statutului de deșeu” prin care se stabilește când deșeul încetează să mai fie deșeu. Definirea „valorificării energetice” a fost simplificată și modernizată prin introducerea unui prag clar de eficiență energetică ce facilitează funcționarea pieței interne. Directiva privind proiectarea ecologică⁹ aplică abordarea din perspectiva ciclului de viață la stabilirea măsurilor de proiectare ecologică în vederea îmbunătățirii performanțelor de mediu ale produselor.

Prevenirea generării deșeurilor

Prevenirea generării deșeurilor continuă să reprezinte o prioritate bine definită în gestionarea deșeurilor. De la adoptarea strategiei, Directiva-cadru privind deșeurile introduce o serie de noi dispoziții care urmăresc maximizarea eforturilor de prevenire, în special prin programe naționale de prevenire a generării deșeurilor. Comisia va publica orientări privind prevenirea și își va actualiza setul de exemple de cele mai bune practici din întreaga UE.

De asemenea, alte acte legislative, cum ar fi Directiva privind bateriile¹⁰ și Directiva privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive¹¹, ambele adoptate în 2006, Regulamentul REACH, Directiva privind emisiile industriale și Directiva privind proiectarea ecologică pot, de asemenea, să contribuie la îmbunătățirea prevenirii generării deșeurilor. Au fost lansate inițiative suplimentare care abordează aspectele legate de proiectare, producție și consum, prin adoptarea, în 2008, a Planului de acțiune privind consumul și producția durabile¹².

În 2009, a fost lansată în UE, cu sprijinul Comisiei, Săptămâna europeană de prevenire a generării deșeurilor.

Îmbunătățirea bazei de cunoștințe

Realizarea de politici întemeiate pe date concrete rămâne unul din principiile Comisiei, inclusiv în domeniul complex al politicilor privind gestionarea deșeurilor. Expertiza necesară în ceea ce privește abordarea și evaluarea din perspectiva ciclului de viață este asigurată printr-o platformă specifică găzduită de Centrul Comun de Cercetare (JRC). Comisia cooperează, de asemenea, cu Eurostat, cu Agenția Europeană de Mediu (AEM) și cu organizații internaționale. Eurostat găzduiește un centru de date privind deșeurile care reprezintă punctul central de intrare pentru raportare și acces la date privind deșeurile. AEM

---

⁹ Directiva 2009/125/CE.

¹⁰ Directiva 2006/66/CE:

¹¹ Directiva 2006/21/CE:

¹² COM/2008/0397

publică cu regularitate materiale despre noutăți în domeniul deșeurilor și reciclării, cu sprijinul centrului său tematic.

Pentru a îmbunătăți calitatea rapoartelor naționale, Comisia a lansat un exercițiu în 2010 care se concentrează asupra Directivei privind vehiculele scoase din uz¹³. Exerciții similare ar putea fi lansate în viitor pentru obligațiile privind raportarea în temeiul altor acte legislative din domeniul deșeurilor.

Dezvoltarea de standarde de reciclare

Strategia propune un număr de măsuri care stabilesc standarde minime ale UE pentru activitățile de reciclare, în vederea asigurării unei funcționări corespunzătoare a pieței interne pentru reciclare și în vederea diseminării bunelor practici la nivelul UE, în special în ceea ce privește produsele derivate din deșeuri biologice.

În 2006, a fost publicat un document de referință privind cele mai bune tehnici disponibile pentru industriile de tratare a deșeurilor¹⁴. Propunerea Comisiei referitoare la Directiva privind emisiile industriale¹⁵ din 2007 include precizări detaliate cu privire la autorizarea instalațiilor de tratare a deșeurilor.

Comisia a început elaborarea de „criterii de încetare a statutului de deșeu” pentru deșeurile care - după recuperare – încetează să mai fie deșeuri, începând cu oțel și aluminiu vechi, urmate de cupru, sticlă, hârtie și compost.

Continuarea elaborării politicii UE în domeniul reciclării.

Din 2005, obiective noi sau revizuite, stabilite la nivelul UE în domeniul colectării sau reciclării, au continuat să promoveze piața internă a reciclării.

În 2006, au fost examinate și menținute la nivelurile lor ambițioase obiectivele de 85% pentru reutilizare, reciclare și recuperare stabilite în Directiva privind vehiculele scoase din uz, care sunt completate de cerințe legislative în materie de proiectare, privind posibilitățile de reciclare și reutilizare a vehiculelor lansate pe piață¹⁶. Directiva privind bateriile, adoptată în 2006, a inclus obiective privind colectarea și reciclarea pentru toate tipurile de baterii.

În 2008, Directiva-cadru revizuită privind deșeurile a introdus un obiectiv de 50% pentru reciclarea deșeurilor municipale care să conțină cel puțin hârtie, metal, plastic și sticlă, precum și un obiectiv de 70% pentru deșeurile provenite din construcții și demolări (ambele trebuie atinse până în 2020). În același an, Comisia a propus să se revizuiască obiectivele pentru colectarea și reciclarea deșeurilor electronice, incluzându-se un obiectiv pentru reutilizare.

Aplicarea obiectivelor ale Directivei privind depozitele de deșeuri¹⁷ a contribuit la promovarea recuperării de resurse din deșeuri, prin creșterea progresivă a cantității de deșeuri care nu sunt descărcate la depozitele de deșeuri: până în 2006 (sau 4 ani mai târziu pentru unele state membre care beneficiază de o derogare), cantitatea de deșeuri biodegradabile care

---

¹³ Directiva 2000/53/CE.

¹⁴ A se vedea: <http://eippcb.jrc.es/reference/wt.html>

¹⁵ COM/2007/0844.

¹⁶ Directiva 2005/64/CE.

¹⁷ Directiva 99/31/CE.

sunt descărcate la depozitele de deșuri trebuia să fie redusă la 75% din nivelurile din 1995 și la 50% până în 2009. Posibilitățile pe care le oferă gestionarea deșeurilor biologice în UE nu au fost încă exploatare pe deplin. Prin urmare, Comunicarea din 2010 privind viitoarele etape ale gestionării deșeurilor biologice în UE¹⁸ propune acțiuni suplimentare și cu precădere elaborarea unor orientări privind prevenirea generării de deșuri biologice și aplicarea conceptului de ciclu de viață la gestionarea deșeurilor biologice. A fost lansat un studiu în vederea realizării unei analize aprofundate în ceea ce privește posibilitatea de a stabili obiective privind colectarea și/sau reciclarea deșeurilor biologice. Următoarele inițiative includ elaborarea de standarde pentru compost prin intermediul criteriilor de încetare a statutului de deșeu și a unor standarde de calitate pentru aplicarea compostului pe terenuri, printr-o revizuire a Directivei privind nămolurile de epurare¹⁹.

3. PROGRESE ÎNREGISTRATE ÎN ATINGEREA OBIECTIVELOR PE TERMEN LUNG

Unul dintre rezultatele cele mai așteptate ale strategiei a fost realizarea de progrese către o societate a reciclării la nivelul UE, care caută să evite generarea de deșuri și să utilizeze deșeurile drept resursă. Strategia prevedea îmbunătățirea cantitativă și calitativă a reciclării, mai puține deșuri care merg la depozitele de deșuri și mai mult compost și valorificare energetică din deșuri să conducă la beneficii semnificative pentru mediu și economice și sociale. Prezenta secțiune analizează progresele realizate pentru atingerea acestor obiective pe termen lung ale strategiei.

În majoritatea statelor membre, generarea de deșuri pare să crească sau, în cel mai bun caz, să se stabilizeze. Cu toate acestea, ca urmare a unei scăderi puternice în 4 state membre, în UE-27, **generarea totală anuală de deșuri** a scăzut cu 10% între 2006 și 2008. Este necesară o analiză suplimentară pentru a verifica în ce măsură aceste scăderi se datorează impactului crizei economice, modificării metodelor de raportare și/sau progreselor realizate în ceea ce privește prevenirea. **Generarea de deșuri municipale solide (DMS)** (7% din deșeurile totale) s-a stabilizat în prezent la aproximativ 524 de kg pe an pe cap de locuitor (2008) în UE-27. Există o relativă neconcordanță între generarea de deșuri și consum (care a crescut cu 16,3% între 1999 și 2007). Există diferențe mari între statele membre - de la aproximativ 400 la 800 de kg pe cap de locuitor, față de 750 de kg în SUA și 400 de kg în Japonia.

Dacă, în ceea ce privește **prevenirea generării deșeurilor din punct de vedere cantitativ**, se pot constata puține progrese tangibile, în ceea ce privește **prevenirea generării deșeurilor din punct de vedere calitativ**, s-au obținut unele rezultate. De exemplu, aplicarea începând cu 2006 a interdicției referitoare la substanțele prevăzute în Directiva privind restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice (RoHS) a redus cantitatea de substanțe potențial dăunătoare din aparatele electronice de pe piața UE cu aproximativ 110 000 de tone anual.

Deșeurile periculoase (3% din deșeurile totale) continuă să scadă în UE - 12, în special datorită introducerii unor tehnologii mai puțin poluante și închiderii unor mine, cu toate că încă se mai înregistrează la nivelul UE-27 o creștere anuală de 0,5%. Aceasta reprezintă, de asemenea, o relativă neconcordanță cu creșterea PIB-ului.

---

¹⁸ COM/2010/235

¹⁹ Directiva 86/278/CE.

Generarea **deșeurilor de producție** (12% din deșeurile totale) a scăzut cu 5,4% între 2004 și 2006. Deșeurile provenite din **minierit și exploatarea carierelor** (25% din deșeurile totale) a scăzut cu 14% în aceeași perioadă. Aceasta reprezintă, probabil, o consecință a măsurilor privind eficiența în industrie sau un rezultat al schimbărilor economice în cadrul UE care au favorizat sectorul serviciilor față de activitățile industriale cum ar fi producția și minieritul. În același timp, deșeurile provenite de la alte sectoare economice (**serviciile**) au crescut cu 6,2%.

Într-o serie de zone, piețele de reutilizare sunt sprijinite de autoritățile publice. În Directiva-cadru privind deșeurile, a fost introdusă o definiție clară a „reutilizării”, iar în Directiva DEEE reformată, au fost introduse noi obiective în ceea ce privește reutilizarea. Prin urmare, datele ar trebui să devină disponibile în anii care urmează. Reutilizarea generează și alte beneficii în termeni de creare de locuri de muncă, de reducere a consumului excesiv și de furnizare de produse la mâna a doua la prețuri accesibile.

În timp ce ratele de reciclare variază de la un flux de deșeuri la altul, **reciclarea deșeurilor** la nivel general în UE a crescut. În 2008, reciclarea deșeurilor a fost estimată la 38%, ceea ce reprezintă o creștere de 5% față de 2005 și de 18% față de 1995. 40% din deșeurile municipale au fost reciclate sau transformate în compost în 2008, ceea ce reprezintă o creștere de 11,4% între 2005 și 2008, cu decalaje semnificative între statele membre (de la câteva procente până la 70%).

Valorificarea energetică a deșeurilor a crescut (de la 96 de kg pe cap de locuitor în 2005 la 102 kg în 2008), fapt care a condus la o creștere a producției de energie: aproximativ 1,3% din producția totală de energie a UE-27 provine din incinerarea deșeurilor municipale solide (DMS). S-a estimat că între 50 și 60 % din incineratoarele de deșeuri municipale din UE vor îndeplini noile criterii de eficiență energetică stabilite în Directiva-cadru privind deșeurile.

De la adoptarea strategiei, au fost trimise la **depozitele de deșeuri** cantități mai mici de deșeuri: aproximativ 40% în 2008, față de 49% în 2005 și 65% în 1995. Modernizarea și simplificarea acquis-ului în domeniul deșeurilor permit obținerea unui raport costuri-eficacitate mai bun. Cu toate acestea, persistă **diferențe mari** între statele membre în ceea ce privește **punerea în aplicare și asigurarea aplicării**. În funcție de obiective și de fluxurile de deșeuri, unele state membre au depășit cu mult obiectivele europene minime privind reciclarea sau evitarea descărcării deșeurilor la depozite, iar altele vor trebui să depună eforturi suplimentare pentru a respecta cerințele UE. În afară de o bună guvernare și o voință politică puternică, statele membre avansate au creat condiții mai bune pentru piețele de reciclare printr-o utilizare optimă a instrumentelor juridice și economice, cum ar fi interdicțiile privind depozitele de deșeuri, aplicarea de impozite și taxe în concordanță cu ierarhia deșeurilor și aplicarea conceptului de responsabilitate a producătorului diverselor fluxuri de deșeuri. Aceasta a condus la o integrare progresivă a costurilor gestionării deșeurilor în prețul produselor și serviciilor.

O gestionare mai bună a deșeurilor **reduce impactul negativ asupra mediului și sănătății** cauzat de emisiile în aer, sol și apă, precum și de emisiile de gaze cu efect de seră provenite din eliminarea deșeurilor. Emisiile directe de gaze cu efect de seră din sectorul deșeurilor în UE-27 – care reprezintă 2,8% din emisiile totale din 2007, au scăzut cu peste 30% între 1995 și 2007.

De la adoptarea strategiei, închiderea depozitelor de deșeuri și a incineratoarelor care nu respectă standardele a condus la o reducere semnificativă a poluării apei, solului și aerului. Au fost închise un număr mare de depozite de deșeuri care nu respectă standardele (aproximativ 3

300 de închideri între 2004 și 2006). Cu toate acestea, Comisia a identificat aproximativ 1 000 de depozite de deșuri care nu respectă standardele și care urmează a fi modernizate sau închise cât mai curând.

Reciclarea asigură noi **oportunități economice**. Aceasta contribuie în grade diferite la creșterea furnizării de materii prime valoroase, necesare economiei UE. De exemplu, în prezent, fierul vechi /reprezintă 40% -56% din resursele utilizate în producția de metal din UE. Cu toate acestea, reciclarea în UE a metalelor specifice, esențiale pentru unele aplicații tehnice-cheie, rămâne la un nivel scăzut. Conform estimărilor, industriile din UE de gestionare și reciclare a deșeurilor au înregistrat în 2009 o cifră de afaceri de 95 de miliarde de euro. Sectorul asigură între 1,2 și 1,5 milioane de locuri de muncă, prin aceasta contribuind la îndeplinirea obiectivului Strategiei Europa 2020 care prevede o rată de ocupare de 75%, și reprezintă aproximativ 1% din PIB. În afară de evitarea deșeurilor, reutilizarea generează și alte beneficii în termeni de creare de locuri de muncă, reducerea consumului excesiv și furnizarea de produse la mâna a doua la prețuri accesibile.

4. ASPECTE INTERNAȚIONALE

Contextul internațional devine din ce în ce mai important. Globalizarea din ce în ce mai accentuată și schimbările din economia UE au condus la creșterea importurilor de materii prime și de materiale semifabricate. În același timp, au crescut și exporturile de deșuri care pot fi transformate în materii prime secundare valoroase și care ar reduce, astfel, cererea de materii prime. Acest fapt ridică întrebări cu privire la furnizarea de materii prime pentru UE și la riscul de a exporta probleme de mediu către țările terțe în cazul în care resursele sau materialele semifabricate importate provin de la instalații de producție care nu îndeplinesc standardele sau deșeurile exportate ajung în instalații de gestionare a deșeurilor care nu corespund standardelor.

Comisia a avut mai multe inițiative în vederea promovării unei gestionări ecologice a deșeurilor, cu precădere prin programul tematic pentru mediu și gestionarea durabilă a resurselor naturale. În țările vecine din Europa au fost finanțate, de asemenea, mai multe acțiuni de sprijinire a alinierii legislației la acquis-ul UE în domeniul deșeurilor.

Comisia abordează, de asemenea, aceste probleme prin Inițiativa privind materiile prime²⁰, în care politicile de reciclare joacă un rol important, precum și prin sprijin pentru o mai bună asigurare a aplicării Regulamentului UE privind transferurile de deșuri. În ciuda acestor eforturi, exportul ilegal de deșuri reprezintă o problemă permanentă care este, prin natura sa, dificil de cuantificat. Comisia participă, de asemenea, în mod activ la discuțiile internaționale privind „interdicția de la Basel” prin care sunt interzise exporturile de deșuri periculoase către țările care nu fac parte din OCDE.

De la adoptarea strategiei, țările terțe pun în aplicare politici privind deșeurile și reciclarea similare cu cele din UE, fapt care creează avantaje de prim rang pentru industria UE. De exemplu, China, SUA și India au introdus dispoziții similare cu privire la restricționarea utilizării substanțelor periculoase în echipamentele electronice.

---

²⁰ COM/2008/699

5. TENDINȚE VIITOARE

Avându-se în vedere creșterea continuă a populației la nivel mondial, alături de economii emergente mai puternice, se estimează o **creștere semnificativă a consumului total**. Aceasta va conduce la o presiune mai mare asupra utilizării resurselor, fapt ce va avea un impact asupra mediului și sănătății, în special în ceea ce privește materialele biotice, mineralele și metalele. Întrucât cererea de materii prime în UE continuă să crească și având în vedere dependența UE de importul a numeroase materii prime, rolul reciclării va deveni din ce în ce mai important.

Estimările privind tendințele viitoare în ceea ce privește **generarea și tratarea deșeurilor** indică faptul că, în absența unor politici suplimentare în materie de prevenire a generării deșeurilor, aceasta va crește cu 7% din 2008 până în 2020. Se așteaptă ca aplicarea Directivei REACH, împreună cu politicile naționale de prevenire, să contribuie la reducerea generării deșeurilor periculoase. Odată cu punerea integrală în aplicare a acquis-ului existent, **reciclarea** ar crește de la 40% în 2008 la 49% în 2020. **Depozitarea deșeurilor** ar scădea cu 10 %, stabilizându-se la 28%. În anii care urmează, ar trebui să fie evitată descărcarea la depozitele de deșeuri a unei cantități mai mari de deșeuri biologice, fapt ce oferă noi perspective de dezvoltare pentru activitatea de obținere de compost și pentru producția de gaze.

O mai bună prevenire și reciclare, care sunt cele mai importante efecte preconizate ale Directivei privind depozitele de deșeuri, ar putea conduce la beneficii suplimentare semnificative. Punerea integrală în aplicare a legislației UE privind deșeurile și creșterea prevenirii generării de deșeuri și a reciclării acestora ar putea determina **reduceri suplimentare ale gazelor cu efect de seră**, fapt care corespunde unei părți importante din obiectivele UE în materie de combatere a schimbărilor climatice care trebuie atinse până în 2020. Reciclarea va continua să ofere oportunități economice contribuind, în același timp, la utilizarea eficace a resurselor economiei UE. Se estimează că, în sectorul reciclării deșeurilor, crearea de locuri de muncă ar putea ajunge până la **jumătate de milion de locuri de muncă**.

Se așteaptă să existe în continuarea diferențe între statele membre în ceea ce privește **punerea în aplicare și asigurarea aplicării**, dacă nu se iau măsuri suplimentare la nivel UE pentru sprijinirea statelor membre și asigurarea de condiții egale, în special în domeniul inspecțiilor la nivel național. Respectarea obiectivelor statelor membre în ceea ce privește colectarea, reciclarea și evitarea descărcării deșeurilor la depozite va reprezenta, în continuare, o prioritate, iar unele state membre vor trebui să depună eforturi importante pentru a îndeplini acele obiective ale UE.

6. CONCLUZII

Strategia a jucat un rol important în orientarea dezvoltării politicii în domeniul deșeurilor. S-au obținut progrese semnificative pe mai multe fronturi, în special în ceea ce privește îmbunătățirea și simplificarea legislației, definirea și diseminarea unor concepte-cheie cum ar fi ierarhia deșeurilor și ciclul de viață, acordarea unei atenții deosebite prevenirii generării deșeurilor, coordonarea eforturilor de îmbunătățire a cunoștințelor și stabilirea de noi obiective europene privind colectarea și reciclarea.

În ansamblu, ratele de reciclare s-au îmbunătățit, cantitățile de deșeuri care se îndreaptă către depozitele de deșeuri au scăzut, iar utilizarea substanțelor periculoase în unele fluxuri de deșeuri a fost redusă. Politicile actuale au condus la o relativă reducere a impactului asupra

mediului pe tonă de deșeuri tratate. Cu toate acestea, reducerea este neutralizată de impactul negativ asupra mediului, cauzat de creșterea preconizată a generării de deșeuri.

Fără inițiative suplimentare și complementare, se vor rata oportunitățile de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și a impactului asupra mediului în general, precum și oportunitățile de creare de locuri de muncă și de acoperire a cererii de resurse în viitor.

Sunt necesare eforturi în continuare pentru **a se îmbunătăți baza de cunoștințe**: sunt necesari indicatori noi care să măsoare progresele înregistrate în vederea unei societăți a reciclării și care să dea o imagine a fluxurilor de deșeuri și materiale și a fluxurilor de resurse. Ar trebui să se îmbunătățească informațiile și previziunile privind impactul politicilor în materie de deșeuri asupra mediului și a sănătății, de-a lungul ciclului de viață, acordându-se o atenție deosebită politicilor în materie de resurse și de combatere a schimbărilor climatice.

Punerea în aplicare și asigurarea aplicării corespunzătoare a acquis-ului UE existent în domeniul deșeurilor trebuie să constituie în continuare o prioritate, mai ales prin asigurarea respectării obiectivelor-cheie ale UE și prin punerea integrală în aplicare a Directivei-cadru privind deșeurile și a Regulamentului privind transferurile de deșeuri. În acest context, se va dezvolta o procedură proactivă de verificare, combinată cu un sistem de alertă timpurie privind respectarea obiectivelor principale ale UE, pe baza planurilor naționale de gestionare a deșeurilor. Comisia va adopta măsuri pentru sprijinirea în continuare a politicilor naționale de prevenire a generării deșeurilor, inclusiv prevenirea generării deșeurilor biologice și reducerea deșeurilor de produse alimentare.

Comisia va analiza noi instrumente de sprijinire a activităților de punere în aplicare și de asigurare a aplicării, mai ales avându-se în vedere accidentul recent din Ungaria. O atenție deosebită va fi acordată coordonării la nivelul UE a activităților naționale de inspecție, care să aibă la bază strategii axate pe rezultate și pe promovarea inspecțiilor de evaluare *inter pares*, precum și scheme de audit independent, cu precădere pentru instalațiile cu potențial impact transfrontalier.

Există încă o **marjă semnificativă de progres**, dincolo de obiectivele minime actuale ale UE privind colectarea și reciclarea. În acest scop, introducerea instrumentelor utilizate de statele membre care au înregistrat progrese ar trebui să fie puternic încurajată, în special în statele membre cu rezultate mai slabe. Ar trebui să fie promovată o combinație optimă a **instrumentelor economice cu cele juridice**, cu precădere prin interdicția privind depozitele de deșeuri și prin aplicarea conceptului de responsabilitate a producătorului pentru fluxurile suplimentare de deșeuri, pe baza unei abordări comune la nivel european.

Îmbunătățirea competitivității industriilor de reciclare din UE este esențială pentru crearea de locuri de muncă. În acest context, una dintre prioritățile cheie ale Comisiei este de a asigura desfășurarea concurenței într-un cadru care să mențină un nivel înalt de protecție a mediului. În plus, Comisia va analiza modalitățile de îmbunătățire a **prevenirii exporturilor ilegale de deșeuri** și se va asigura că deșeurile exportate în țările terțe sunt tratate în instalații de înalt standard, în special în cazul dezmembrării navelor.

Politicile privind deșeurile pot contribui la dezvoltarea **piețelor de materii prime secundare** și la consolidarea furnizării acestora în UE, ceea ce va permite o utilizare mai eficace a resurselor economiei UE. Ar trebui analizate noi mecanisme de piață care să favorizeze materiile prime secundare, inclusiv stimulentele economice, cu precădere pentru a se ține mai bine seama de potențialul semnificativ al reciclării în termeni de reducere a emisiilor de gaze

cu efect de seră. Definierea de obiective noi și mai ambițioase în ceea ce privește prevenirea și reciclarea, precum și eforturile în vederea unor obiective specifice pentru materiale pot contribui direct la îndeplinirea obiectivului Strategiei **Europa 2020** de „promovare a unei economii care își utilizează eficient resursele” și a **inițiativei emblematice** aferente. În acest sens, ar trebui vizate materialele care au un impact negativ asupra mediului și sănătății pe durata întregului lor ciclu de viață, inclusiv în ceea ce privește consumul energetic și schimbările climatice. Aceste obiective ar putea fi incluse în procesul de monitorizare a progreselor statelor membre în vederea unei creșteri economice eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, în cadrul raportării la nivel național privind Strategia Europa 2020. Întrucât îndeplinirea obiectivelor ambițioase privind reciclarea și prevenirea generării deșeurilor necesită participarea întregii societăți civile, se vor depune eforturi continue în vederea îmbunătățirii participării **părților interesate** și a **sensibilizării opiniei publice**.

Se vor bucura de o atenție specială inițiativele noi de sprijinire a inovării prin programul-cadru și prin parteneriatele în domeniul inovării, precum și integrarea mai bună a conceptului de ciclu de viață în dezvoltarea de politici. Aceasta ar implica o mai mare coerență între politicile privind **deșeurile** și cele privind **proiectarea produselor**, inclusiv prin analizarea normelor referitoare la conținutul minim de materiale reciclate în produsele de primă necesitate, referitoare la capacitatea de reciclare și durabilitatea produselor, precum și la reducerea utilizării substanțelor periculoase. Se va încuraja utilizarea **fondurilor structurale și de coeziune**, respectându-se ierarhia deșeurilor, în vederea adoptării celor mai bune tehnologii disponibile.

După 5 ani, obiectivele principale ale strategiei sunt în continuare valabile. Intervențiile s-au concentrat asupra unei mai bune puneri în aplicare și a asigurării aplicării, privilegiindu-se ierarhia deșeurilor, promovându-se prevenirea generării de deșeuri sub toate aspectele sale și orientându-se, în materie de resurse, către politici mai globale și consolidate, în care gestionarea deșeurilor este un element esențial al unui tablou mai larg. Comisia consideră că este necesară continuarea consolidării politicilor sale privind deșeurile și va face alte propuneri în 2012, care să includă pașii concreți pe care intenționează să îi facă astfel încât UE să continue să progreseze către o societate axată pe reciclare, care utilizează eficient resursele.